

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE DIVADELNÍ FAKULTA Katedra výchovné dramatiky

ROZVOJ ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI PROSTŘEDNICTVÍM DRAMATICKÉ VÝCHOVY

Bc. Klára KUJANOVÁ

Volba tématu této bakalářské práce vznikla z iniciativy autorky- učitelky 1. ročníku na 1. stupni běžné základní školy, která se ve své každodenní praxi usiluje o realizaci na dítě orientovaného pojetí výuky, činnostní vyučování včetně využívání metod dramatické výchovy. Zároveň si ale uvědomuje, že takové pojetí stále není mezi pedagogy většinové, setkává se s nedůvěrou a snad i nepochopením. V případě výuky prvopočátečního čtení vychází z přesvědčení, že mnoho jejích kolegů ji zužuje na nácvik techniky čtení a stereotypní práci se slabikářem. To ji motivuje „ukázat pedagogům možnosti práce s texty ze slabikáře především pomocí dramatické výchovy a/nebo projektového vyučování“ (str.27) a takto si také definuje cíl projektu, který je jádrem její bakalářské práce.

První část-cca 17 stran textu- tvoří teoretická východiska pro projekt. Text je psaný čtivým kultivovaným jazykem v odborném výkladovém stylu, autorka prokazuje dovednost pracovat s odbornou literaturou. Využívá relevantní zdroje, které adekvátně cituje nebo parafrázuje, využívá je jako zdroje argumentů na podporu svých tvrzení a doplňuje je svými zkušenostmi. Teoretická část se skládá se ze tří klíčových kapitol, které shrnuje kapitola čtvrtá. Společně tvoří logickou strukturu vzhledem k cíli, která dává čtenáři vhled do kontextu řešeného problému. I když vzhledem k šíři tématu a rozsahu nutně zůstává v některých aspektech na povrchu, snaží se akcentovat ty myšlenky, které jsou klíčové pro koncepci pedagogického projektu ve vlastní třídě.

Autorka realizovala 3 denní projekt v jednom výukovém týdnu, z nich každý den tvoří samostatný celek postavený na jiném textu, který vybrala pro tyto účely ze slabikáře. Společným jmenovatelem textů je z hlediska obsahu téma přírody, kterému se současně autorka/učitelka věnuje v nauce o světě.

V bakalářské práci operuje autorka pojmem projekt, který má však v pedagogické teorii relativně složité postavení, kdy koexistuje více ne zcela kompatibilních definic tohoto pojmu, další pak nabývají ještě jeho užíváním v praxi. Domnívám se že, by bylo účelné, aby autorka diskutabilnost názvu projekt pro formu vyučování, kterou navrhla a realizovala, přeci jen obšírněji komentovala.

Realizace projektu je prezentována přehledně, s odkazy na přílohy ve formě fotografií. Autorka nedefinuje cíle projektu jako celku. Každá ze tří vyučovacích hodin projektového dne má vlastní cíle definované rovinně rozvoje čtenářské gramotnosti (resp. cílů českého jazyka) a v rovinně dramatické výchovy. Nedefinuje konkrétní cíle naukové, které se nicméně také realizují. Domnívám se, že je v současné době již lze považovat za standardní formulovat cíle pomocí aktivních sloves v rovinně žáka, v tomto smyslu považují práci na cílech za nedotaženou.

Autorka popisuje scénář hodiny (resp. plán činností v hodině bez časové rozvahy), v reflexi následně stručně komentuje úspěšnost jeho realizace ze svého úhlu pohledu. Pokud vyhodnotí část nebo blok jako neúspěšný, navrhuje odůvodněnou alternativu. Vzhledem k tomu, že nechává zcela správně na

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

konci každé hodiny i každého dne prostor také pro reflexi dětem, připadá mi škoda, že nepřináší do textu také jejich autentické výpovědi, které mohly být důkazem o účinnosti cílů, které si kladla.

Domnívám se, že se autorce podařilo naplánovat a/nebo realizovat se třídou sled činností, které byly věkově adekvátní, smysluplné, provázané. Oceňuji střízlivost, dovednost věci nepřekombinovat, využít jednoduché, osvědčené techniky, a zároveň vytěžit z mála hodně. V praxi potvrdila význam dovednosti vybrat text, který je nosný, což situaci, kdy se vědomě omezila na texty ze slabikáře, jejichž primární funkce jsou didaktické, rozhodně obtížné.

Pro první den nazvaný *V lese* volí poněkud překvapivě text, který již děti v minulosti ve slabikáři četly. Nesetkávají se s ním tentokrát nicméně přímo ve slabikáři, ale izolovaně, kdy ho skládají ve skupinách ze slov. Pro druhý den nazvaný *Řeka* volí text ze slabikáře, který třída nepoužívá. Až třetí den nazvaný *Jaro*, pracuje s aktuálním textem ze slabikáře přímo. Nabízí se tedy podle mého názoru otázka: Pro koho vlastně a proč bylo důležité, že projekt využíval texty právě ze slabikáře? Je to vůbec odůvodněné?

Jakoby horkou jehlou se mi jeví šitý závěr práce, který neposkytuje hlubší zamyšlení nad tématem, který si autorka zvolila, možná i proto, že pro autorku de facto živé a aktuální není, postrádá náboj problémovosti. Nechávám jako otázku, zda si vlastně nakonec pro sebe nezvolila cíle příliš nízké, které pro ni nebyly velkou výzvou, jestliže v závěru shrnuje, že tímto stylem práce pracuje běžně.?

Závěrem chci uvést, že při posuzování práce vzhledem ke své odbornosti vědomě akcentuji pohled obecně pedagogický resp. obecně didaktický, posouzení specifických aspektů dramatické výchovy nechávám povolanejším.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení B-C.

V Praze dne 26. 8. 2018

PhDr. Tereza Krčmářová, Ph.D., vedoucí práce

